

TRIGLAVSKI NARODNI PARK **in** **NAČRT UPRAVLJANJA VODA**

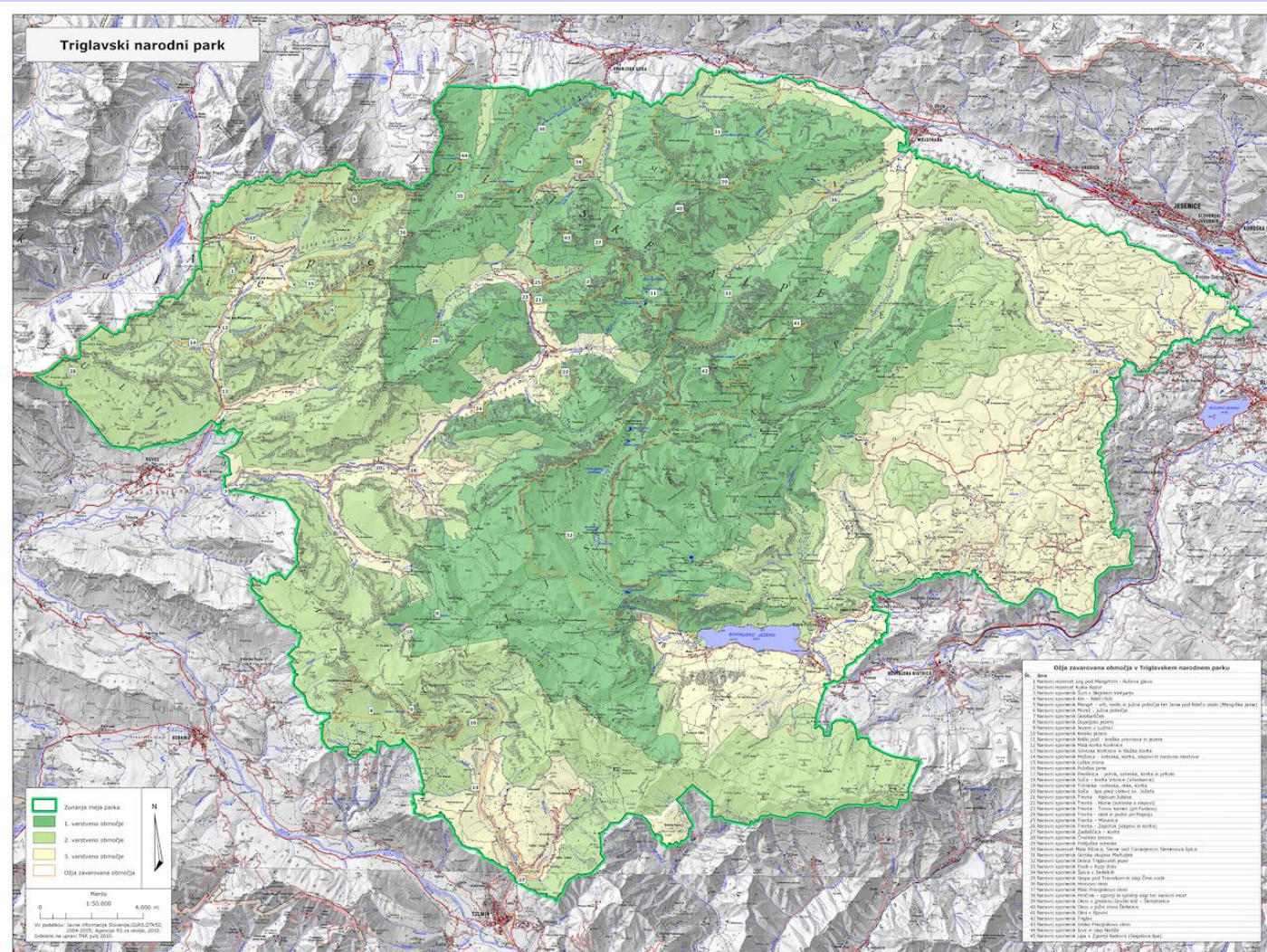
Igor Zakotnik
Triglavski narodni park

Delavnica
ZA POREČJE ZGORNJE SAVE

Bled, 28. september 2010

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

(ZTNP-1 – Ur. list RS, št. 52/10)

VODE NA OBMOČJU TNP

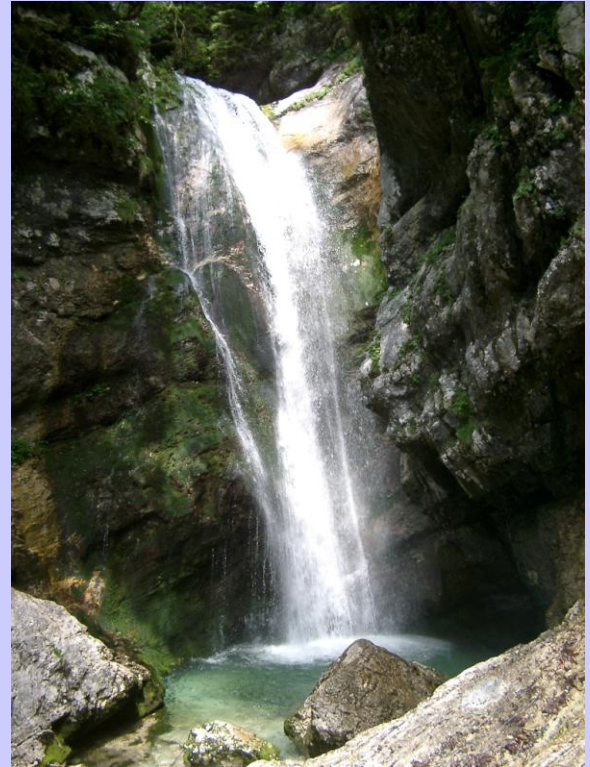
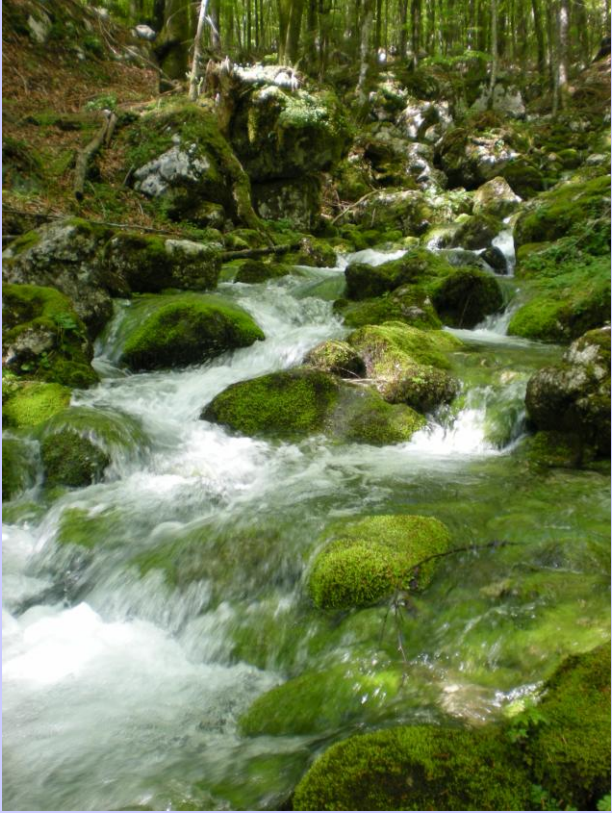
1

-
- povirni deli večjih vodotokov
 - razvodnica: Sava glavni odvodnik na gorenjski strani, Soča na primorski strani parka
 - snežno-dežni režim alpskih vodotokov (primarne visoke vode v novembru in decembru, sekundarne spomladi v aprilu in maju; velika nihanja vodostaja)
 - kraški izviri (ob stiku z neprepustnimi kamninami ali prelomnicami, v dnu dolin ali v pobočju tik nad dnom dolin)
 - hudourniški značaj vodotokov (izjemna erozijska moč)
-

VODE NA OBMOČJU TNP

2

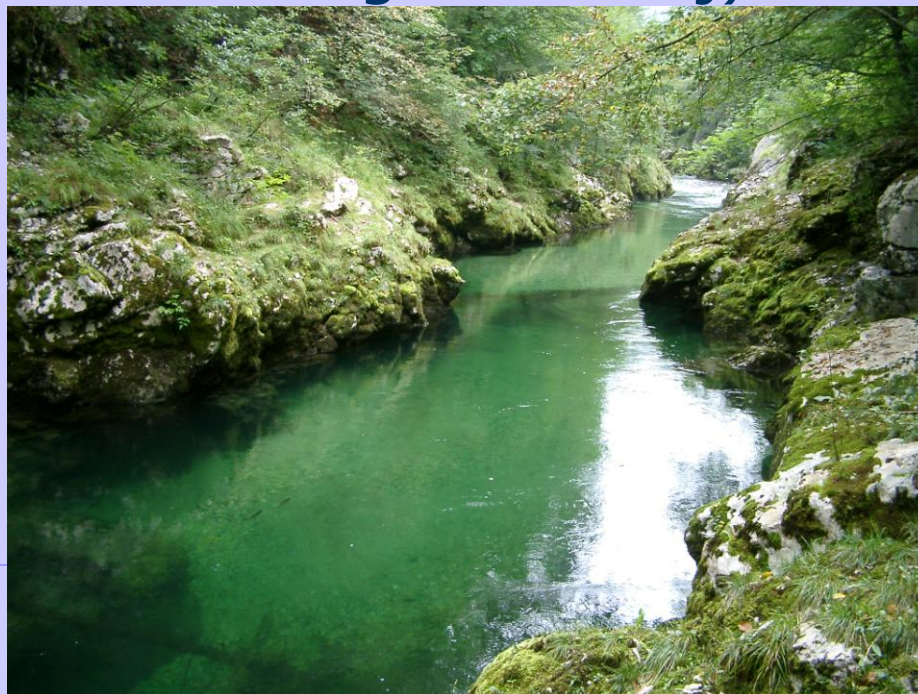
-
- številnost in velika pestrost pojavnih oblik, povezana z naravnimi danostmi: slapovi, skoki, skočniki, brzice, meandri, suhi rokavi
 - geomorfološke prvine: soteske, tesni in korita, draslje, kotlički, prodišča, grabni, jarki in suhe
 - jezera (pogojena s tektonskim delovanjem, ledeniško erozijo in zatesnitvijo dna z meljem in gruščem oz. zaplat neprepustnih kamnin):
 - visokogorska jezera
 - dolinsko jezero
 - mokrišča (visoka poključka barja)
-

STANJE VODA

1

- ohranjenost vodotokov z vidika naravovarstvene kategorizacije (ohranjenost naravnega vodnega pretoka, ekosistemska pestrost, hidrogeomorfološke razmere, naravna izoblikovanost strug in obrežij)

- izpostavljenost vplivom človeka (na globalni ravni: čezmejno onesnaženje z zračnimi tokovi in padavinami; na lokalni ravni: obremenitve površinskih in podzemnih vod z odplakami, odpadki, prometom, kmetijstvom)
- pogostost erozijskih procesov:
 - vodna erozija: bočna (erozija brežin in pobočij) in globinska erozija zaradi delovanja hudournikov, utekočinjeni (preperinasti, drobirski) in blatni tokovi
 - podorna erozija: skalni in kamninski plazovi – podori, kamniti plazovi, padajoče kamenje, spodmlevanje
 - zemljinski plazovi: globinski in površinski plazovi, usadi, splazitve, zdrsi, počasno polzenje tal
 - snežna erozija: počasno plazenje snežne odeje, snežni plazovi

POMEN VODA IN VODNIH ZEMLJIŠČ

- oblikovanje reliefa (delovanje ledenikov, vrezovanje strug)
 - zaledje za oskrbo s pitno vodo (vodovarstveno območje)
 - naravni zadrževalniki visokih voda
 - opredelilnica prostora (členitev, dinamika, vidne kakovosti)
 - naravovarstveni vidik (habitatni tipi, rastlinske in živalske vrste, selitveni koridorji)
 - dejavnosti: urejanje vodotokov (gradbeni in vzdrževalni posegi na vodotokih), ribištvo, hidroenergetski objekti, infrastrukturne naprave in objekti, prostočasne dejavnosti, odvzem mineralnih surovin
-

PROBLEMI V OB/VODNEM PROSTORU

- nezavedanje pomembnosti območja z vidika oskrbe s pitno vodo
- gradnje in ureditve na priobalnih zemljiščih
- ogrožanje vodnih zajetij in podtalnice (odplake, polivanje gnojnice in uporaba gnojil; transport goriv)
- odvzem plavin iz strug vodotokov in prodišč
- neustrezno urejen nadzor nad zagotavljanjem ekološko sprejemljivega pretoka pri malih vodnih elektrarnah
- labilnost obsežnih območij z vidika erozijske ogroženosti
- konkurenčnost in konfliktnost posameznih rab (upravljanje z vodami – vodna rekreacija – ribištvo)
- naselitev in širjenje invazivnih tujih rastlinskih vrst

NAČRT UPRAVLJANJA

1

Načrt upravljanja voda / zavarovanega območja

Cilji in usmeritve (1):

- ohranjati oziroma izboljševati ekološko in kemijsko stanje voda
- ohranjati količine in kakovost vodnih virov
- zagotavljati varstvo pred škodljivim delovanjem voda
- ohranjati naravne zadrževalnike vode - loke, loge, prodišča in mokrišča (tudi grbinaste travnike)
- varovati poplavne površine kot retenzijske (razlivne) površine / preusmerjanje poselitve in gradnje infrastrukture
- opredeliti erozijska območja (območja nevarnosti in ranljivosti / omejitveni kriteriji za posege)

NAČRT UPRAVLJANJA

2

Cilji in usmeritve (2):

- omejevatı posege na vodotokih (sonaravne ureditve)
- omejevatı odvzem mineralnih surovin iz vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč
- zagotavljati nadzor ekološko sprejemljivega pretoka pri malih vodnih elektrarnah
- vzpostaviti mehanizem za razreševanje navzkrižnih interesov v vodnem in obvodnem prostoru
- usmeritve in omejitve za rekreacijske dejavnosti na vodotokih
- zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje odpadkov (tudi pri planinskih postojankah)

Hvala za pozornost!

igor.zakotnik@tnp.gov.si